

WHITEPAPER

HOE KUNNEN MBO-INSTELLINGEN DE KWALITEIT VAN EXAMENS BORGEN?

Transparantie en grip bij het ontwikkelen en vaststellen van mbo-examens.

Inhoud

Inhoud	2
Introductie	3
Oplossing	6
Instrument	12

Introductie

De maatschappij wordt steeds transparanter. Ook van u als mbo-instelling wordt verwacht dat u open bent; zeker over het examineringsproces. De overheid faciliteert u hierin met het kwalificatiedossier. Daarnaast controleert zij de kwaliteit van uw examinering.

Examenorganisaties van mbo-instellingen monitoren zelf de *ontwikkeling* van examens. Elk jaar moet u zo veel examens opleveren, dat inzicht in en overzicht op dit proces noodzakelijk is, van examenplan tot vastgesteld examen. Om de kwaliteit van het examen te garanderen, wilt u immers alleen vastgestelde examens afnemen.

Hoe kunnen mbo-instellingen en hun examenorganisaties zorgen voor grip op het ontwikkelproces van examens? Hoe kunt u het proces ondersteunen en monitoren en hoe houdt u belanghebbenden tevreden? En hoe zorgt u er tegelijkertijd voor dat het werk van de examenmedewerkers verbetert?

Probleemstelling

HUIDIGE SITUATIE

De totstandkoming van examens wordt momenteel gestandaardiseerd. In het project 'Focus op standaarden in examinering' is het hele examenproces in kaart gebracht. Dit maakt het voor u mogelijk om de status van elk deelproces te monitoren.

Uit een korte rondgang bij mbo-instellingen blijkt dat zij nu vaak op hun eigen manier de status van examens monitoren. Meestal doen ze dit met zelfontworpen Excel-sheets. Wanneer het om enkele examens zou gaan, is dit een werkbare methode. Mbo-instellingen moeten echter elk schooljaar een grote hoeveelheid examens maken, waardoor het op deze manier onmogelijk wordt om het overzicht te behouden. Zeker voor één enkele medewerker. Deze methode is immers erg arbeidsintensief. Het gebrek aan overzicht kan zorgen voor vertraging in de vaststelling van examens. Daarnaast is het lastig om op tijd bij te sturen: zonder goed overzicht ontstaan problemen onverwacht en daardoor zijn ze moeilijk te ondervangen.

GEWENSTE SITUATIE

De kernactiviteit van mbo-instellingen is het verzorgen van kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Deze kwaliteit bewijst u onder andere met examens. Een beter overzicht en inzicht rond het vaststellen van examens helpt u hierbij.

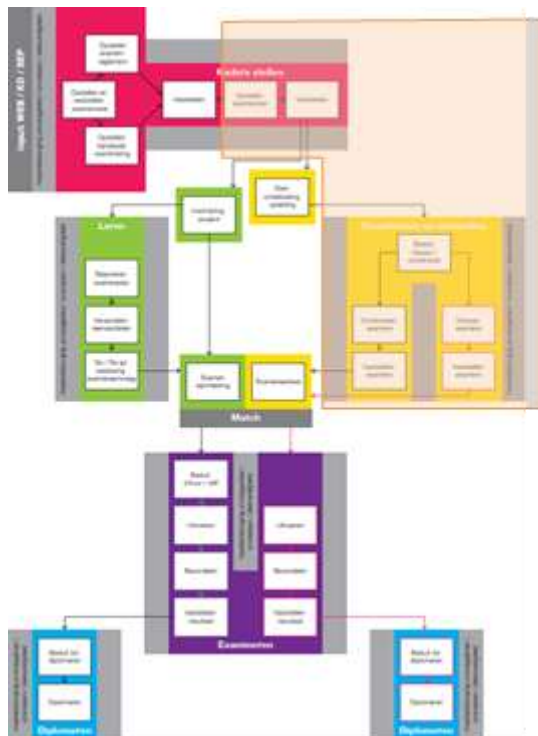
Bij het construeren en vaststellen van examenplannen en examens is het belangrijk dat alle betrokkenen weten wat er van hen verwacht wordt. En dat ze tijdig inspelen op veranderingen in (de planning van) het proces. Daarnaast moet helder zijn: waar een examen(plan) zich bevindt in het proces
wanneer dit examen(plan) vastgesteld moet zijn
welke acties in het verleden zijn uitgevoerd rond dit examen(plan)

Dit alles wilt u goed kunnen coördineren. De constructie van het examen(plan) moet overigens decentraal uitgevoerd kunnen worden.

Oplossing

Om de hiervoor beschreven gewenste situatie te bereiken, heeft u een (digitale) oplossing nodig die u helpt de onderwijsdoelstellingen te realiseren én ondersteuning biedt aan de betrokken medewerkers, docenten en examenfunctionarissen. De applicatie moet het hele proces omvatten; van het opstellen van het examenplan tot en met het vaststellen van examens en de evaluatie die daarop volgt. Dit proces wordt hieronder in het lichtoranje omkaderde deel van de Procesarchitectuur Examinering weergegeven.

Hieronder wordt beschreven welke elementen de oplossing zou moeten bevatten.

EFFICIËNT PLANNEN

Het belangrijkste bij de totstandkoming van examens is dat u het examen op tijd vaststelt, dus voor de eerste afname. Het hele proces valt of staat dus met efficiënt plannen. Vanaf het moment van eerste afname kunt u terug in de tijd plannen om te bepalen wanneer de constructeurs moeten starten met de ontwikkeling van het examenplan en het examen. Houd hierbij rekening met controlemomenten, waarbij u (tussentijds) opgeleverde documenten controleert op inhoud en andere voorwaarden.

GRIP OP HET PROCES

Op elk willekeurig moment moet voor elke betrokkene duidelijk zijn wat er van hem verwacht wordt. Ook moeten ze weten waar het examen(plan) zich in het proces bevindt en of ze voor- of achterlopen op de planning. Met dit inzicht kunt u direct actie ondernemen als het proces achterloopt op de planning. U heeft dan voldoende tijd om alternatieven te bedenken.

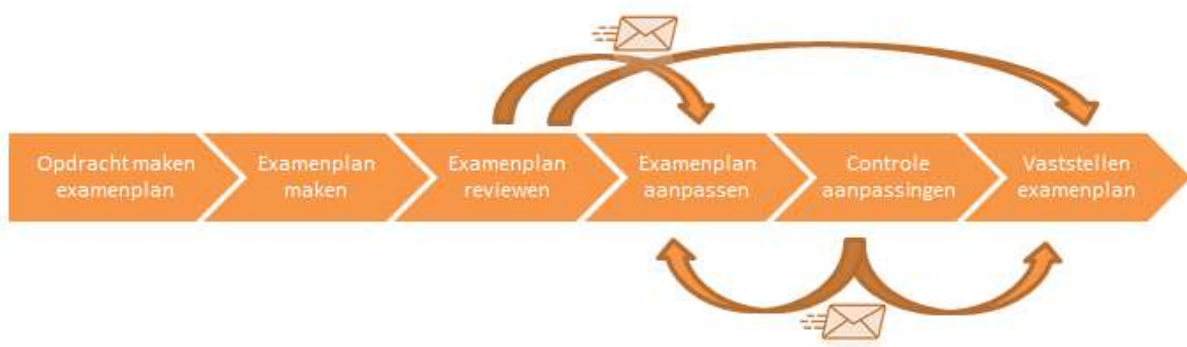
VERANTWOORDELIJKHEID

'Accountability' is een belangrijke factor in het proces. Doordat iedere betrokkene verantwoordelijk is voor zijn deel van het proces, kunt u hem hierop aangespreken. Bovendien is zo voor iedereen duidelijk wat er van wie verwacht wordt.

NOTIFICATIES

Om ervoor te zorgen dat er op tijd een vastgesteld examen(plan) ligt, is belangrijk dat het systeem u helpt om de vaart erin te houden. Wanneer een stap in het examenproces is afgerond en een andere betrokken aan de slag kan, moet het systeem hem hierover informeren. Is het examen(plan) bijvoorbeeld opgesteld, dan krijgen de reviewers een seintje dat het plan klaarstaat. Daarnaast moet er vlak voor elke deadline een herinneringsnotificatie gestuurd worden naar de verantwoordelijke. Met notificaties zorgt u er dus voor dat elk examen(plan) aan op tijd aan uw kwaliteitseisen voldoet. Hieronder de processen voor het maken van een examenplan.

VERSIEBEHEER

Wanneer mensen met elkaar samenwerken in documenten kan er onduidelijkheid ontstaan over de te gebruiken versie. De applicatie dient het gebruik van verkeerde versies voorkomen. Zo moet bij het overdragen van verantwoordelijkheid automatisch de laatste versie van het document meegestuurd worden.

CONTROLE EN OPMERKINGEN

Op meerdere plekken in het ontwikkelproces van examenplannen en examens worden controles uitgevoerd en opmerkingen geplaatst. Deze controles kunnen intern worden gedaan of juist door een externe. Uiteraard wilt u de opmerkingen in het systeem kunnen opslaan, zodat de betrokkenen hierop kunnen reageren of de opmerkingen op een later tijdstip kunnen terugzien.

EVALUATIE

Wanneer een examen eenmaal is afgenomen, beoordeelt u of het examen voldeed aan de verwachtingen en of aanpassing nodig is. Hiervoor doorloopt u een vooraf vastgesteld proces. Dankzij deze evaluatie zal de kwaliteit van de examens onder de aandacht blijven en continu verbeteren.

LEAN

De overdracht van verantwoordelijkheid en de verandering van status mag geen 'afvinklijstje' worden. Deze sleutelmomenten moeten zo bepaald zijn, dat gebruikers de waarde ervan inzien. Dan gaan ze het moment vanzelf ook gebruiken om taken af te ronden en standaardcontroles uit te voeren.

Hiervoor moet het proces *lean* opgesteld zijn. Dat betekent verantwoordelijkheid bij de mensen zelf leggen, alleen vragen stellen wanneer nodig, en eigen interne processen niet onderbreken met overbodige controlelijstjes. Bovendien is het

belangrijk om deze controlemomenten niet te veel op te splitsen, maar zo veel mogelijk samen te voegen.

TOEGANG

Toegang is een belangrijk aspect bij het ontwikkelen van examens. Op de juiste momenten moeten alleen de juiste personen toegang krijgen tot het proces. Alle gegevens op een centrale plek opslaan maakt het beperken van toegang makkelijker. Hierdoor kunt u gedurende het ontwikkelproces ook de toegang voor bepaalde mensen honoreren of juist intrekken.

Zo mogen tijdens de constructie van examens alleen de constructeurs en reviewers toegang hebben om het examen te wijzigen. Wanneer het examen is vastgesteld, mag niemand het meer aanpassen. Het opvragen van vastgestelde examens wilt u kunnen beperken. Een examen hoeft immers pas enige tijd voor het afnamemoment opvraagbaar te zijn voor de bevoegde persoon.

EIGEN INFORMATIE

In het verlengde van 'toegang' ligt 'eigen informatie': gebruikers moeten alleen de informatie zien die zij nodig hebben. Ze moeten zo min mogelijk vermoeid worden met gegevens die niet op hen van toepassing zijn. Belangrijk is wel om er rekening mee te houden dat sommige gebruikers graag willen weten waar examen waaraan zij werken zich in het proces bevindt.

LOGBOEK

In het vaststellingsproces moet bekend zijn wanneer, wat is gewijzigd. Dit geldt niet alleen voor de examenplannen en examens, maar bijvoorbeeld ook voor alle notificaties, controledocumenten en opmerkingen. Hiermee heeft bijvoorbeeld de vaststellingscommissie inzicht in de controlemomenten en de opmerkingen rondom een document. Alle belangrijke acties rondom het examen moeten automatisch vastgelegd worden, zodat u ze op een later moment weer kunt opvragen. Uiteraard mogen alleen bevoegde personen de acties via de logboekfunctie kunnen raadplegen.

KOPPELINGEN

In het huidige ICT-landschap zijn systemen niet meer los van elkaar te zien. Dezelfde informatie wordt door verschillende systemen gebruikt. Binnen een systeem wordt informatie vaak op een specifieke manier verrijkt. Deze informatie moet zo veel mogelijk automatisch overgezet worden naar het andere systeem. Technische koppelingen kunnen dit automatiseren. Voorbeelden zijn het opnemen van de vastgestelde examenplannen in het kwalificatieregistratiedossier en het overnemen van actieve crebonummers uit een studentinformatiesysteem. Deze koppelingen met andere systemen verhogen de efficiëntie, verkleinen de kans op fouten en vergemakkelijken het proces. Overigens kan het inlezen van crebonummers een alternatief bieden voor een koppeling, daar dit niet frequent nodig is.

Instrument

Het instrument dat de hiervoor beschreven oplossing biedt, moet voldoen aan onderstaande eisen en wensen. Diverse mbo-instellingen hebben deze geuit tijdens inventariserende gesprekken. Het instrument: maakt monitoring op het proces door één persoon mogelijk is afgestemd op Procesarchitectuur Examinering helpt bij het borgen van kwaliteit en voldoet aan wettelijke eisen is efficiënt, betrouwbaar, haalbaar, betaalbaar, gebruiksvriendelijk en persoonsonafhankelijk ondersteunt fraudebestendigheid en veiligheid kan afgestemd worden op andere systemen

Daarnaast kunnen we uit de omschrijving van de oplossing in het voorgaande hoofdstuk de volgende eisen en wensen destilleren. Het instrument: helpt met efficiënt plannen voorziet in het eenvoudig overdragen van verantwoordelijkheid faciliteert automatisch beheer van verschillende versies zorgt voor een eenvoudige en duidelijke manier van controle maakt het mogelijk om alle stappen en processen rondom een examen(plan) op te vragen

NUBIKO EXAMEN CONSTRUCTIE

De applicatie Nubiko Examen Constructie voldoet aan de hierboven genoemde eisen en wensen. Deze web-based oplossing is praktisch, gebruiksvriendelijk en simpel. Nubiko Examen Constructie: helpt u deadlines vaststellen met 'backward planning' zorgt ervoor dat u automatische notificaties kunt instellen garandeert dat processen flexibel blijven door deze alleen op specifieke momenten af te dwingen vergroot de efficiëntie van het examenconstructieproces door monitoring op en sturingsmogelijkheden bij iedere processtap te bieden biedt iedere gebruiker een eigen portaal met eigen informatie laat voor verschillende taken in het examenproces de voor die taak relevante afspraken en documenten zien kan aan andere systemen van mbo-instellingen gekoppeld worden zorgt voor een transparant examenproces

Conclusie

Om de kwaliteit van examens te borgen, is het belangrijk dat mbo-instellingen de ontwikkeling van examenplannen en examens standaardiseren. Nubiko Examen Constructie faciliteert deze standaardisering. Het automatiseert de processen zo veel mogelijk. Dit vereenvoudigt de grip op het ontwikkelen van examens en voorkomt extra werkdruk. Tot slot voorziet Nubiko Examen Constructie in eenvoudige monitoring op de processen, wat leidt tot minder toezichtlast.

Nubiko Examen Constructie is een product van Nubiko. Naast Nubiko Examen Constructie biedt Nubiko ook de applicatie Nubiko Examen Logistiek, voor het efficiënt uitvoeren van de examenlogistiek. Van de inschrijving, de planning met de benodigde ruimten, materialen en examinatoren tot en met het aansturen van de uitvoering en het vastleggen van de resultaten.

Deze whitepaper is een uitgave van Nubiko, de bedenker van:

Nubiko examen logistiek

Nubiko examen constructie

Maanlander 14-B1

3824 MP Amersfoort

Telefoon: +31 (0) 88 044 06 00

Website: www.nubiko.com

Nubiko is een innovatieve cloudoplossing die examenorganisaties helpt het examenproces volledig te automatiseren. Met Nubiko houdt u de regie over het examenproces. U kunt werkzaamheden verdelen, de voortgang volgen en actie ondernemen waar nodig. Nubiko maakt het examenproces transparanter, efficiënter en klantgericht.